

10.9.2021

Kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukunnan ennakointi- ja arviointijaoston 2. kokous

Aika	1.9.2021 klo 8.00–10.00
Paikka	Teams-kokous
Osallistujat	Puheenjohtaja, finanssineuvos Teemu Eriksson, valtiovarainministeriö/KAO Varapuheenjohtaja, kehityspäällikkö Mikko Mehtonen, Suomen Kuntaliitto
Jaoston jäsenet:	Kulttuuriasiainneuvos Kirsi Kaunisharju, opetus- ja kulttuuriministeriö Erityisasiantuntija Mikko Meuronen, sosiaali- ja terveysministeriö Erityisasiantuntija Minna Ylikännö, työ- ja elinkeinoministeriö Neuvotteleva virkamies Jani Heikkinen, valtiovarainministeriö/KAO Neuvotteleva virkamies Assi Aalto, valtiovarainministeriö/KO Johtaja Jarkko Huovinen, Suomen Kuntaliitto Kehittämispäällikkö Jarkko Lahtinen, Suomen Kuntaliitto Erityisasiantuntija Mia Malmila, Suomen Kuntaliitto
Jaoston asiantuntijajäsenet:	Arviointipäällikkö Nina Knape, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos Opetusneuvos Riku Honkasalo, Opetushallitus Yliaktuaari Karen Asplund, Tilastokeskus
Asiantuntijasihteerit:	Neuvotteleva virkamies Markku Mölläri, valtiovarainministeriö/KAO Neuvotteleva virkamies Antto Korhonen, valtiovarainministeriö/KAO

Kokouksen asialista

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 08.00. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

2. Ajankohtaiset asiat – mm. hyvinvointialueiden käynnistyminen ja vaikutus työryhmän työhön

Keskusteltiin sote-uudistuksen ja TE-palvelu-uudistuksen vaikutuksista ryhmän työhön kuntien tehtäväkentän muuttuessa. Ennakoinnin näkökulmasta sote-uudistuksen vaikutukset (ml. henkilöstövaikutukset), ikäluokkien pienenemisen vaikutus perusopetukseen ja koronan vaikutukset ovat keskeisiä seurattavia asioita. Todettiin, että Kuntaliitto tarjoaa kunnille muutostukea sote-uudistukseen liittyen.

3. Työsuunnitelmaluonnoksen esittely (liite 2)

Antto Korhonen ja Markku Mölläri esittelivät jaoston työsuunnitelmaa, joka jakautuu viiteen (1-5) osaan.

Riskitarkastelun (1) osalta todettiin, että palvelutarpeen muutokset ja koronan vaikutukset ovat hyviä seurattavia aiheita, ja niihin kaivattaisiin myös ulkopuolisia tarkastelijoita. Tätä työtä voitaisiin toteuttaa seminaarimaisella työskentelytavalla.

Tietotarpeiden (2) kehittämisen osalta todettiin, että korona-ajan kokemuksiin liittyvät tietokatveet olisi huomioitava ja digitalisaatiota hyödynnettävä. Tilastokeskuksen tilastoinnin tilaa ehdotettiin tarkasteltavaksi kuntataloustilastoinnin muuttuessa ja VK:n kerätessä jatkossa kuntien taloustietoja. Tutkikuntia.fi:n palvelun kehittämistyö jatkuu. OKM:llä on tutkimus väestökehityksen muutoksista työn alla.

Koronan vaikutuksista:

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/ajankohtaista/koronan-vaikutukset-yhteiskuntaan-ja-palveluihin>

Väestökehityksestä ja perusopetuksesta:

<https://www.kuntaliitto.fi/ajankohtaista/2021/vaestokehitys-haastaa-perusopetuksen-kokonaisvaltaiseen-muutokseen-1>

Sopeutumisesta vähenevään väestöön:

<https://msl.fi/osallisuus/kestavamaaseutu/>

Talouden yhteyden (3) osalta todettiin, että valtionosuusjärjestelmä sote-uudistuksen jälkeisessä ajassa on keskiössä: kuntien talous on huomioitava todellisena riskinä myös palveluiden näkökulmasta. Työllä on yhteys kuntatalousohjelmaan. Maakuntaveron vaikutukset on myös tunnistettava.

Tilannekuvan (4) osalta todettiin verotulojen kehitys tarpeellisena lisäyksenä työsuunnitelmaan. Vesihuoltoa, jonka organisointimuodot vaihtelevat suuresti, pidettiin potentiaalisena tarkemman tarkastelun kohteena, mutta näkökulmaa pitää tarkentaa. Esimerkiksi korjausvelka (piiloverotus) ja pitkän aikavälin taloudelliset riskit nostettiin mahdollisina näkökulmina esiin.

Arvioinnin kehittämisen (5): osalta keskeiseksi todettiin datan ajantasaisuus.

4. Keskustelu edellisen pohjalta

Käsiteltiin edellisessä asiakohdassa.

5. Jatkotyö

Sovittiin, että seuraavassa vaiheessa täydennetään työsuunnitelmaa. Tämän syksyn tekemiset otetaan tarkemmin suunnitteluun ja ensi vuoden aikataulutus tehdään alustavalla tasolla. Kuntia sitoutetaan mukaan työhön, esim. "kummikuntien" muodossa.

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi 27.9. alkavalla viikolla.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 09.45.